

BISERICA ȘI ȘCOALA

REVISTA OFICIALA A EPISCOPIEI ARADULUI

Redacția și Administrația

ARAD, STR. EMINESCU 18

APARE DUMINECA

Redactor: Pr. Ilarion V. Felea

ABONAMENTE:

Pentru 1 an 300 Lei; 6 luni 150 Lei

Preoții în politică

Sub acest titlu d-l prof. C. Rădulescu-Motru, președintele Academiei Române, a publicat un articol în ziarul „Timpul” din Capitală, în care după ce constată că politica se face cu patimă, afirmă că preoții au menirea să facă educația religioasă a cetățenilor. Cităm:

„Școala cetățenească vine după școala creștinească. Popoarele care se bucură astăzi de o viață politică sănătoasă sunt popoarele cu un trecut de cultură religioasă. Virtuțile creștinești vin întâi; apoi cele politice.

„Greșala, marea greșală a bărbaților noștri politici a fost că ei au voit să reformeze viața politică a poporului român, fără să-și asocieze la această reformă pe slujitorii Bisericii. Ei au procedat la înnoirea Statului pe cale rațională, ca niște credincioși discipoli ai Revoluției franceze, și nu ca ortodocși credincioși, pe calea spiritualității creștine. Cel dintâi, care a simțit din instinct, această greșală, a fost Corneliu Zelea Codreanu. Partidul politic al acestuia, în primele sale începuturi, a fost pus sub aripa Bisericii, având ca patron pe Arhanghelul Mihail.

„Gestul lui Corneliu Zelea Codreanu a venit însă prea târziu...

„Este timpul, ca slujitorii Bisericii să reintre cu toții fără excepție, pe calea spiritualității creștine. Preotul creștin nu este preotul pe care l-au cunoscut odinioară oamenii din vechea Atena: cetățean ca toți cetățenii, însărcinat pe o anumită durată cu împlinirea serviciului religios; el nu este nici preotul judeu servind lui Jehova, Dumnezeuul irascibil și plin de ură contra aceluia care nu-i ascultă poruncile; ci este slujitorul pe viață a unui Dumnezeu, care a adus iubirea între oameni. Preotul creștin este reprezentantul Mântuitorului, care odată jertfit pentru păcatele oamenilor, nu cere răzbunare, ci acordă milă tuturor. Ce vor preoții noștri, rătăciți în rol de politicieni? Să readucă creștinismul la cultul lui Iehova, răzbunătorul? Să pună din nou în aplicare legea talionului: dinte pentru dinte, ochiu pentru ochiu?... Dacă este vorba

să revenim la păgânism, atunci nu avem nevoie de ei! Revenim la păgânism numai decât, prin desființarea școlii și bisericii creștine; prin revenirea la viața de pădure.

„Preoții în politică au datoria să innobileze, iar nu să ațâțe patimile. Aceasta au și făcut-o ei în trecut, pe câtă vreme nu erau atinși de boala politicianismului. Și o mai fac încă, spre cinstea Bisericii noastre, alți mulți astăzi. Rătăciții sunt în minoritate. Dar slujitorii Duhului creștin nu se judecă, după majoritate și minoritate. Este destul ca unul între ei să fie nevrednic pentru ca prestigiul tuturor să scadă. Biserica trebuie să fie curată, fiindcă este sfântă”.

După lungul sbucium și după numeroasele învinuiri ce se aduc preoților pe drept și cele mai multe pe nedrept, ar fi vremea ca întâi de toate Sf. Sinod să rezolve definitiv problema atitudinii preoților față de viața politică. Ministerul Cultelor a dat o dispoziție prin care se interzice preoților „a se înscrie, a adera sau a activa în orice partid sau organizație politică, ori a participa la mișcările și manifestările politice de orice fel”.

Concluzia logică și firească a acestei dispoziții ministeriale este ca preoții să fie oprți și de la dreptul de vot. Și n'ar fi rău. Parcă nu e destul de combatibil să vezi haina preotului pe lângă urnele de votare. Așa după cum armata stă de o parte și nu votează, tot așa ar fi bine ca preoțimea să rămână deasupra luptelor politice. Ar sta în felul acesta pe linia autonomiei și în slujba lui H-istos.

Nici preoții, nici studenții, nici soldații, nu e bine să fie amestecați în frământările certelor politice. În special preotul, care slujește la sf. Altar și în fața lui vin toți oamenii așa cum sunt, împărțiți în păreri și în tabere de luptă, este ideal cu el să fie deasupra patimilor omenești. Să regăsească în el toți credincioșii punctul de întâlnire; să vadă în el pe omul lui Dumnezeu, în slujba de împăciuitoare și mântuitoare; să-l recunoască toți așa după cum îl și numesc: Părinte.

Dacă desideratul acesta ar putea fi împlinit, autoritatea Bisericii și prestigiul clerului nu ar avea nimic de pierdut, ci totul de câștigat.

Pentru Dumineca Ortodoxiei

Icoana*)

...Soldații se strânseseră roată, s'asculte. Gradații în față, se minunau și-l priveau cu vorbe'n ochi.

— Eu unul nu pricep, făcu căpitanul; te văd în fața mea și nu mă dumiresc. Și nu 'nțeleg cum de te afli aici când acum cinci luni, când cu retragerea din Basarabia, ai cerut să rămâi acasă, că ai părinți, că ai frați... S'ai rămas. Ș'acu...

— Așa-i, dom'le căpitan, am rămas. Dar amu vă spun că nu-i chip di trăit acolo.

— Cum nu-i chip?, — nu-și stăpâni vorba sergentul Opincă Ion, — de ce nu-i chip?

— Apui nu-i chip că-i mare iale și mare sărăcie. Nu-i ci mânca, nu-i ce 'mbrăca, nu-i grai moldovenesc, nu-i școală, nu-i biserică...

...Drumețul s'apleacă și scoase din desagi ceva ca o tavă mare, învelită. Desfăcu o învelitoare, apoi alta, pe urmă un ștergar curat, pe urmă altul până eși în privirile tuturor o icoană.

— Aista-i tovarășu'meu, dom'le căpitan.

Făcu semnul crucii, se 'nchină și cărută icoana.

— Li sfântu' Simion, făcătoru' di minuni di la noi din sat.

Așeză icoana pe masă, apoi tăcu. Multă vreme s'auzi numai șoșotul focului și mișcarea soldaților cari se 'ntindeau s'o vadă.

— Icoana asta trebuie să aibă o poveste, începu vorba căpitanul.

— Și-i fi bun să ni-o spui, glăsui sergentul Opincă. Iacă mă dau mai aproape și-ascult.

— Apui dacă țineți numai dicât în sara asta să vă spun, vă spun că icoana sfântului Simion fi făcătoare di minuni și-o fost găsăță, amu o sută di ani, într'o fântână la noi în sat. De-atunci multe boli o vindecă, multe dureri o stâns și multă alinare o mai adus norodului nostru... Cini-o fost prin Basarabia cred c'o auzit di icoana sfântului Simion, cea făcătoare di minuni. De amu aveți să mă întrebați dumneavoastră, dom'le căpitane, cum să face c'am venit eu cu icoana aici? Voi spune și asta, dacă vreți să m'ascultați. Ș'amu s'o ieu di la 'nceput, di când am plecat dintre dumneavoastră.

Tuși puțin și privi spre foc. Apoi încalzit, lepădă căciula și scutură capul să s'așeze cum s'a 'ntâmpla, părul.

— Când am plecat în Basarabia, am agiuns cum am agiuns pân'acasă. Tata era plecat cu căruța să ducă până la Prut niște ostași de-ai noștri. Mama, ca femeile, să văicăria. Și era în tăt satu' nostru mare jălanie. Și lumea nu știu ce-are să

facă și ce-are să se întâmple. Pi urmă, după câteva zile, o 'nceput și 'n satu' nostru să vină moscali... bolșavici. Erau prost îmbrăcați și flămânzi. Și toți tineri, dacă aveau unu-doi ani pisti 20. V'o două săptămâni o mers cum o mers, pi urmă după ce s'o isprăvit săcerea și-am trierat, o vinit bolșavicii și ni-o luat grâul. Din 10 părți o luat nouă. Amu oaminii s'o luat di gând. Cu ce le-au rămas să tot aibă di hrană pi-o lună, Pi urmă, după ci ni-o închis biserică, o fost șă mai greu. Amu parcă ni apasă moartea inimile.

Drumețul Filip tăcu. Soldații așteptau ca la un prohod. Căpitanul privea undeva pierdut, într'o învolburare de gânduri.

— Da cu sfânta icoană ci-i?, întrebă sergentul Opincă Ion. Cum de-ai ajuns cu ea aici?

— Văd că nu vă place să vă spun ci-i pin Basarabia noastră, răspuse Filip Barbăscumpă și vreți să știți ci-i cu icoana.

Apui iacă-tă ci-i cu ea. În casă la noi șade un ofițar bolșavic, cu nevasta și c'un copil, un băețel di 5 ani. Când o vinit avea copilu' bolnav. Ș'o zăcut copilu' ceala mereu. Și digeaba doftori și digeaba doftorii. Până într'o zi mama află că copilu' fi nibotezat. Și mama, ca fimeie, din una 'n alta, s'o 'nțeles cu rusoaica să boteze copilu'. Da' ofițaru' nici nu vre s'audă. În vremea asta băițalu' să usca și pielea i se îngălbenise ca borangicu'. Zăcea în odaia cea mare, nu mânca și numai buzăli i le uda rusoaica mereu. Și 'n casă era plâns. Ofițaru' venea, s'apropia di pat, privia, oftând și eșia, izbindu-se cu mânil 'n cap și urlând. Și ci să mai lungesc vorba, dom'le căpitan, mai părintili Andrii, mai mama, l'a hotărât pi ofițar și 'ntr'o gioi sara, târzău, în casă la noi, o botezat copilu'. Mama o fost nașă. Iar a doua zi, tot pi ascuns, ofițaru' și nevastă-sa și mama și tăți ai casei ne-am dus la biserică și-am ingenunchiat înaintea icoanei sfântului Simion. Multă vreme am stat așa și ne-am rugat, iar părintili Andrii ne-o citit din cărțile lui.

Și Dumnezeu o vrut și sfântu' nostru Simion să aibă milă de-un suflet di creștin. Nu s'a împlinit săptămâna și copilu' s'a dat gios din pat, iar după altă săptămână nu-i agiungia ograda s'alerge călare pe-o prăjină și să chiue.

— Măi — măi — măi, mari-s minunile tale Doamne, făcu sergentul Opincă.

— Și din zăua botezului, în fiecare sară, scoate mama de unde-a ascuns, două icoane și una o așază în odaia ofițarului și una la noi. Ș'aprinde candelile. Și nu este om să să roage mai mult ca bolșavicu' nostru.

— Numai în credință afli ușurare, vorbi căpitanul privind soldații.

— Așa-i dom'le căpitane, făcu Filip. Și să

*) Din „Șchița” publicată în revista „Convorbiri Literare” Nr. 2/1941, pag. 169—175.

videți dumnevoastră cum l'am învățat pi băet să spue Tațu' Nostru pi românește. Și cum îl spune di frumos și cum face cruce!... Și cum să duc tăți trii la biserică șă să roagă. Și nu știu di undi o adus ofițaru' un'dilemn di ceal bun ș'o dat părintelui pentru candilă.

Da într'o zi, domnule căpitane și dragi camarazi, s'o aflat că ofițaru nostru o 'ndrăgit biserică și și-o creștinat copilu'. S'o aflat că spionii umblă prin sate ca bondarii primăvara. Și 'ntr'o noapte, dom'le căpitan, ofițaru' ne-a chemat la el: pi tata, pi părintii și pi mini și ne-o spus c'are ordin să rădice icoana făcătoare di minuni și s'o trimită la Chișinău. Am rămas noi tăți ca di piatră ș'am tăcut multă vreme. Piurmă ofițaru' vorbi: Ci-i di făcut părinti Andrii? Dar părintii nu știa ci-i di făcut. Și iar am rămas tăcuți pân'ce eu am găsit o dislegare.

— Părinti Andrii și dom'le ofițar altă scăpare nu-i dicât să-mi încredințați icoana s'o duc în țară. Ci să vă mai spun că m'au sărutat tăți și că chiar în sara ceea am și plecat.

Filip Barbăscumpă opri povestirea; vroia parcă să-și aducă aminte ce a mai fost. Pe urmă îndreptând privirea spre icoană, urmă.

— M'am furișat eu prin sate până'n Valea Rusului pi Prut. Acolo am tras la ceal mai nevoeș om ș'am așteptat o zi, două, cinci, până 'ntr'o noapte cu ploae și vânt. Atunci am trecut și iacătă-mă-s.

— Și cum ai trecut Prutu'? rosti lângă plită bucătarul Apostol.

— Cum să-l trec? Cum să trece, înnot. Da' grănicerii bolșăvici m'o sâmtăt ș'o tras, ș'o tras.

— Și dumneata?, întrebă un soldat.

— Eu îmi vidiam di drum, că știam că glonțu' nu poate să atingă: duceam doar în spati sfânta icoană.

Afară, în noapte, pornise iar ploaia. S'auzea vorbirea ei.

Căpitanul se ridică, s'apropie de icoană și sub semnul sfintei cruci o sărută. Și ostașii toți, pe rând, făcură la fel.

Apoi căpitanul vorbi, privind pe basarabean.

— Ș'acu ce-ai de gând să faci?

— Apui, domnule căpitane, așa-i înțelegerea cu cei de-acasă: Să mă duc să dau sfânta icoană la București la Patriarhie. Da' înainte de-a mă duce am ținut să trec pi la dumnevoastră.

— Ai făcut tare bine.

— Să trec pi la companie și să vă rog domnule căpitane să mă primiți înapoi. Că eu știu că țara are să aibă nevoe di mini...

Ofițerul plecă pleoapele; simțea genele înrouate. Apoi prinse mâna basarabeanului și i-o strănse frățește.

— Sergent Opincă, să nu uiți să se deie mâne ordin de zi de însumarea sergentului Barbăscumpă Filip.

— ...a caporalului Barbăscumpă, înțelese să îndrepte vorba bucătarul Apostol.

— A sergentului Barbăscumpă, întări căpitanul. Din noaptea asta îi sergent.

— Asta-i tot agiutoru' sfântului Simion, domnule căpitan. El agiută tuturor cari cred în el. Și-are s'agiute și țării noastre. Că eu, domnule căpitan, am încredințarea că tot eu am să duc sfânta icoană înapoi di undi am luat-o...

Toți făcură cruce, cu ochii spre icoană. Gazornița tresări desfăcând un fuior de lumină, ca un răsărit de soare; și lumina căzu pe chipul sfântului Simion, înflorindu-l.

Și s'au încredințat ostașii că-i un semn și că minunea despre care vorbea Filip Barbăscumpă trebuie să se 'ntâmple.

D. Iov

Imprejurul mesei

Nu-i așa, că n'avem nici timpul, nu vedem nici rostul, să luăm rând pe rând lucrurile cari ne înconjoară și să filosofăm asupra lor? Ființele, plantele, munții, marea, cerul acestea da, parcă ești înclinat mai mult să crezi că-ți pot grăi ceva. Sunt lucrul mânilor lui Dumnezeu. O casă însă? Un scaun? Lucruri de mâni omenești! Ce-ți pot spune? Și totuș și ele grăiesc. Citeam undeva despre lavița unei case preoțești. Pe lavița aceea veneau de se așezau întristații satului și primeau sfatul încurajator; acolo așteptau creștinii satului până li se tăia codrul de pâine. Cu un cuvânt, un fel de scaun duhovnicitor, cu multe taine, suspine și binecuvântări.

Așa e și cu masa. Masa din lemn, scându-relele acelea prinse de olaltă în așa fel, ca să-ți poți așeza pe ele pâinea și ulceorul cu apă. Masa pe care o fi încheiat-o de sigur și teslarul din Nazaret: Iosif, cu ucenicul lui întru teslărie: Iisus.

Da, o simplă masă, te poate face să te duci cu gândul departe, departe în trecut, până la strămoșii care n'aveau lipsă de masă fiindcă numai întindeau mâna și se înfruptau din toți pomii, și până departe, departe în viitor, la masa, la ospățul de care poți să te faci părtaș în împărăția cerului.

Masa a creiat familia. Masa euharistică a creiat familia duhovnicească: Biserica. Masa, „cina nunții Mielului“ va fi ospățul cel din urmă și veșnic.

Animalele și omul sălbatec n'au masă. Mânâncă acolo unde găsesc mâncare și când o gă-

sesc. O mănâncă adesea pe furiș și cu mult egoism. Cu cât e despărțit mai mult la mâncare de restul tovarășilor, cu cât o mănâncă mai izolat, cu atât se pare că e mai tihnit și simte plăcere mai mare. Omul civilizat, dar mai cu seamă încreștinat, nu face așa. Dimpotrivă, hrana câștigată o duce în mijlocul a lor săi, o pune pe masă, și-și face din mâncarea așternută zi de zi pe acelaș loc din casă și la aceeaș vreme, prilej de cea mai ospătoasă clipă a zilei.

O masă dela care lipsesc copii, tata ori mama, cari erau regulat împrejurul ei până mai ieri, e o masă tristă. Masa întrunește pe toți membri familiei, apropie sufletele, întronează stabilitatea. Când ai obiceiul întăritor de-ți începi statul la masă, la mâncare, cu rugăciunea, să ști c'ai făcut din masă ceva și mai mult; ai schimbat-o într'un mic prestol.

Printre marile onoruri pe cari și le fac oamenii de azi unii altora e și obiceiul de a-și invita prietenii la masă. De a-l așeza pe invitat în capul ori la mijlocul mesei. David cinstea pe prietenul său Ionatan până și după moarte prin aceea, că Mefiboșet, fiul prietenului mort, era invitat zilnic la masa regească. Ii zisese: „Tu vei mânca totdeauna pâine la masa mea“. Cinstea cea mai mare pentru creștin e să mănânce din pâinea binecuvântată a lui Hristos. Fie chiar și în împrejurarea în care au mâncat ucenicii zăbavnici cu inima din Emaus.

Așa după cum n'a fost familie până când n'a fost masă, așa n'a fost nici Biserică până n'a fost o masă de taină. Istoria Bisericii creștine începe mai ales din seara în care Domnul Hristos „s'a așezat la masă“ cu Apostolii de a binecuvântat pâinea și vinul și a zis: „Aceasta să o faceți întru pomenirea mea“. Apostolii au ascultat în așa măsură porunca aceasta, încât nu era mâncare la care să nu facă pomenire de ea. Vreo două trei secole până după încetarea prigoanelor, masa bisericească era una cu masa familiei. Agapele, mesele de hrănire trupească comună, erau și mese de pătrundere frățească, de cuminecare. Și ce puternică și vie mai ales era Biserică pe vremea aceea de vecinătate și amestec al mesei familiei cu masa Bisericii.

Azi nu ne-ar mai recunoaște ospătații agapelor. Câți mai cred azi că tăria Bisericii stă în masa ei, în prestolul ei, așa după cum puterea și unirea familiei o face masa care îi unește pe membri ei cel puțin odată pe zi. Căci se spune aceasta tot mai des că familia dela oraș slăbește din zi în zi, fiindcă orășenii n'au casă și masă stabilă. N'au schimbul acela de priviri calde, statul de vorbă duios împrejurul mesei, n'au clipa

de adunare și de pătrundere a inimilor. Mănâncă răsleții pe la restaurante.

„Cine este mai mare, cel care stă la masă, sau cel care slujește? Oare nu cel care stă la masă?“ Cel care stă la masă, nu e numai cel mai mare dar și cel mai fericit: „Fericit este cel ce ospătează întru împărăția lui Dumnezeu“. Acolo, se stă „la masă cu Avraam, cu Isaac și cu Iacov“, în „sânul“ păcii, al dreptății și al iubirii. E mai mult dar cu ei decât la masa familiei și chiar a Bisericii.

Masa din familie e putere, masa din Biserică e sfințire, masa Împărăției cerurilor e biruință deplină.

„Ei vor intra în lăcașul meu cel sfânt și se vor apropia de masa mea ca să-mi slujească și să-mi facă de strajă“ (Iez. 44, 16).

Gh. P.

Cântec pentru Moarte...

Clopotele amintirii... Pentru cine isvodește
Ceartă liniști de granit; Prometeu vapăi și pară;
Pentru cine'n infinit Pentru cine irosește
Curg vieți, prin poarta Firii?! Cerul cântec trist de ceară?!

Pentru cine plânge luna Clopotele amintirii...
Și cad stele'n răsărit de vară; Infioară mii de clape;
Pentru cine, câte una, Pentru cine peste ape
Se aprind lumânări de ceară?! Trec Arhanghelii 'nserării?!

Clopotele amintirii... Pentru cine 'ngemănează
Unduiesc extatic svon; Moartea și Viața — vieți?...
Pentru care tainic somn Pentru care bieți drumeți
Cresc lăstunii'n naltul firii?! Precista în cer veghează?!

Pentru care zări ne ajunse Clopotele amintirii...
Se țes doruri argintii; Sparg tăriile sibastre;
Pentru care lumi apuse, Pentru care lumi albastre
Ard luminile'n tării?! Curg vieți prin poarta Firii?!

Gh. I. Crețu

Despre ce să predicăm?

În Dumineca II. din post, 16 Martie 1941, să predicăm despre post.

Omul trupesc, contra nici unui lucru nu se ridică cu atâta înverșunare ca contra postului. Unii spun că el este de prisos, ba chiar vătămător, alții că e un jug greu de purtat. Așa cugetă sclavii materiei.

Postul este o doftorie atât pentru trup cât și pentru suflet.

Pentru trup, postul chibzuit este unul din mijloacele cele mai sigure, recomandat chiar de doctori, pentru restabilirea și a celei mai sdruncinate

sănătăți. Corpul nostru este o mașină fină, pusă în mișcare prin respirațiune și nutrițiune. Respirațiunea se face neconținut. Organele de nutrițiune, din cauza muncii neconținute obosesc și slăbesc, având și ele nevoie de repaos. În caz de boală natura ne lipsește de pofta de mâncare. Aparatul de nutrițiune, în timpul postului se pune și termină resturile de hrană, precum și sucurile de rezervă din corp, prin ce acesta se curățește și ușurează. Postul este prescris deci chiar de natură, mai ales la schimbarea anotimpurilor. De aceea îl găsim și la: Evrei, Turci, păgâni, sălbatici, ba chiar și la animale și plante (iarna). Postul reînnoiește puterile de nutrițiune cheltuite. El nu este deci o pagubă ci un câștig.

Căderea lui Adam se cuprinde în aceea că n'a păzit postul. Dacă postul ar fi fost păzit în raiu — zice un învățător al Bisericii — omul și astăzi ar fi în raiu. Căderea fiecăruia dintre noi începe și azi prin călcarea poruncii despre post. Nu se păzește postul ochilor și al urechilor: se pierde curățenia inimii. Nu se păzește postul cugetelor și al gândurilor: se deschid porțile gândurilor rele și ale necredinței. Nu păzești postul în dorinți: ajungi robul iubirii de avuție și mândrie. Nu păzești postul limbii și al buzelor: ajungi un profanator și bârfitor. Când postul și înfrânarea se depărtează dela masă: omul decade la treapta dobitoacelor necuvântătoare.

Postul astupă și seacă izvorul de căpetenie al răului, care ne roade, împrăștiind ceata numeroasă a ispitelor și ademenirilor de tot felul. Astupându-se izvorul răului seacă singure și păraele lui. Întrebuințându-l bine și regulat, postul, împreună cu celelalte doftorii duhovnicești, va pătrunde până la rădăcina leprei păcatului și va reda omului sănătatea sufletului. Corpul nostru trebuie să servească de unealtă sufletului iar nu invers. Când corpul ține sufletul în robia patimilor, întrebuințându-l numai în scopuri necurate, acesta slăbește, se tâmpește și se îngroașă, încât aproape dispăre.

Postul sufletesc izbăvește duhul din robia trupului. Idolul omului trupesc: pântecul, fiind aruncat la pământ prin post, se ivește semnul stăpânirii duhului asupra trupului. Clocotul încețază într'un cazan sub care s'a stins focul. Trupul ușurat urmează cu plăcere mișcările sufletului. Supoartă cu ușurință lupta dragostei și a lepădării de sine, începe „a se bucura de Dumnezeu cel viu și mănecă la Biserica Lui cea sfântă”. Sufletul, stăpân pe trup începe o viață nouă.

Conștiința devine mai curată și oglindește în sine mult mai lămurit legea lui Dumnezeu și nelegiuirile proprii, chiar și cele mai mici; *voinea* capătă puterea de a cârmui întreagă corabia

sufletului; *imaginația* (închipuirea) ne înfățișează lucruri sfinte: crucea și patimile Mântuitorului, judecata din urmă, cu fericirea raiului și chinurile iadului; *memoria* nu mai ascunde sub vălul uitării păcatele din trecut; *mintea* judecă mai lesne și desleagă mai repede nedumeririle conștiinței; în *inimă* se naște căldura iubirii pentru cele sfinte, care face să curgă lacrimile cele curățitoare de păcăință; *gustul* se curăță și capătă plăcerea pentru bucuriile și mângăerile sufletesti.

Spre a fi plăcut lui Dumnezeu și folositor pentru suflet, postul trebuie însoțit de îndeletniciri potrivite, ca: *rugăciunea*, obștească și particulară; *cercetarea conștiinței* și a vieții proprii; *cugetarea* la viața, patimile și moartea Mântuitorului; *impăcarea* cu toți vrăjmașii și iertarea ofenselor suferite; *faptele de milostenie*; *cetirea* sf. Scripturi și a cărților folositoare de suflet; *sfătuirea* cu oamenii evlavioși, și altele asemenea. Prin aceste mijloace se sfințește postul.

Cu sufletul înviorat și spiritualizat de post creștinul pășeste apoi la întrebuițarea celorlalte leacuri duhovnicești: la *pocăință*, *spovedanie* și *impărtășire*. Harul lui Dumnezeu află loc pregătit.

Postul a precedat toate faptele mari în viața lui: Moise (Eș. 34 v. 38); Ilie (3 Imp. 19 v. 8); Ioan Botezătorul (Mt. 2 v. 4); Mântuitorul (Mt. 4 v. 2) sf. Apostoli, precum și a tuturor sfinților.

„Postindu-ne, fraților, trupește, să ne postim și duhovnicește. Să deslegăm toată legătura nedreptății. Să rupem legăturile cele cu silă făcute și zapisul pentru răpirea pe nedrept a avutului altuia. Să dăm flămânzilor pâine și pe săracii cei fără case să-i aducem în casele noastre; ca să luăm dela Hristos Dumnezeu mare milă”. (Stihirea de Mercuri I. săpt. din post).

„Postul cel adevărat este: înstreinarea de răutăți, înfrânarea limbei, lepădarea mâinii, depărtarea de poftă, de clevetire, de minciună și de jurământul mincinos” (Stihirea Stihioavnei de Luni I. săpt.)

„Doamne și Stăpânul vieții mele, duhul trândăvirii, al grijirii de multe, al iubirii de stăpânire și al grăirii îndeșert nu mi-l da mie. Iar duhul curăției, și al gândului smerit, al răbdării și al dragostei, dăruiește-mi mie, robului tău. Așa Doamne împărate, dăruiește-mi ca să-mi văd greșalele mele, și să nu osândesc pe fratele meu”. (Rug. cuv. Efrem Sirul).

Să nu ne mândrim cu postul (Mt. 6 v. 16-18) și nici să nu osândim pe cei ce nu postesc. (Rom. 14 v. 3).

Cărți și Reviste

Pr. econ. G. I. Gibescu: Sfaturi duhovnicești, Editura „Spor” M. F. Găldău, Bucur și str. Sf. Apostoli 10 bis. Pagini 48, lei 10.

Broșura părintelui-profesor Gibescu face parte din seria: Cunoștințe despre preoție și duhovnicie. În cele 16 capitole tratează cu sinceritate și competență – în termeni scurți – tot ce trebuie să știe fiecare frate întru Hristos despre demnitatea misiunii preoțești, răspunderea cea mare preoțească, însemnătatea și frumusețea chemării de sas pentru preoțe, cum și acele însuși personale cerute dela adevăratul preot. Este această cărtică un „vade-mecum” cuprinzător de bune sfaturi în ce privește latura duhovnicească a misiunii noastre. O recomandăm cu toată căldura ca pe un bun povățuitor pentru cursul postului putându-se utiliza cu folos la împărțirea enoriașilor cu sfințele Taine, cum și la îndreptarea vicțiilor pastorale prin practica rugăciunii.

Pr. Aurel Sterghiu: Adventismul, origina și lămurirea sa. Ed. „Spor” M. F. Găldău, București sf. tii Apostoli 10 bis. Pagini 44, lei 20.

Deși în Eparhia noastră adventismul nu are așa de mulți aderenți, totuși cartea părintelui Sterghiu, ne poate servi ca și o călăuză la combaterea altor secte, prin referințele de combatere a tuturor ereziilor, ce u-neltesc în poporul nostru ca adânci tradiții ortodoxe. Cele trei părți în care este grupat materialul, ne expune pe scurt și cuprinzător, în mod istoric: 1. Originea credinții în neamul nostru și ivirea buruienii sectare. 2. Intemeierea și dezvoltarea bisericii creștine până la ivirea protestantismului și 3. Intemeietorul adventismului și apariția învățaturii adventiste.

Tot în editura „Spor” M. F. Găldău au mai apărut următoarele cărți de valoare:

C. Flammarion: Dumnezeu în natură, traducere de I. P. S. Irineu al Moldovei (ed. IV.) lei 100.– **Iisus Hristos – Sf. Evanghelii într'una** – de Pr. H. Popescu lei 120.–

Din Biblioteca Viețile Sfinților a 5 lei au apărut în aceeași editură broșurile:

- Viața Sf. Nicolae.
- „ Sf. Maria Egipteanca.
- „ Sf. Dimitrie, izvoritorul de Mir.
- „ Sf. Gheorghe.
- Pătămirea Sf. Muc. Mariana.
- Ziua de cdihnă.

(C. T.)

Legea Românească. Organul oficial al Eparhiei ort. rom. a Oradiei. Beiuș. Septembrie-Decembrie 1940.

Reapare la Beiuș după o sistare de aproape jumătate an. A avut și ea parte de calvarul Românilor expulzați și repatriați.

Acum, P. S. S. Episcopul Nicolae o trimite din nou la propoveduire, dându-o în grija părintelui diacon A. Dărăban, vechiul ei redactor, păr. prof. Dr D. Belu fiind detașat la Academia Teologică din Caransebeș.

Din cuprinsul ei reproducem parțial articolul veneratului părinte protopop al Beiușului P. C. Petru E. Papp, privitor la *Cărțile de Religie* introduse din toamnă ca manuale pentru copiii școlilor primare din Eparhia Aradului:

„Episcopia ortodoxă a Aradului a aprobat o serie de manuale de religie pentru școlile primare, prelucrate de preoți cu o bogată experiență pe terenul catibetic.

Ne bucurăm că, în sfârșit, avem manuale potrivite pentru a da elevilor o temeinică educație religioasă.

Cei mai mulți preoți se mulțumesc să predea studiul religiei după materia trecută în cartea de cetire, întocmită, adevărat, conform programei analitice, dar nepotrivite cu spiritul credinței ortodoxe, schimonosit fiind textul biblic în așa fel, încât ora de religie devenea puțin edificatoare pentru elevi.

Prea marele amestec al autorității civile în materie de educație, nu era în folosul bisericii.

De aceea îndrumarea binefăcătoare venită dela preoțimea ortodoxă a Aradului merită toată lauda

P. S. Sa episcopul Andrei a chemat preoțimea la sfat, în mai multe conferințe. Acolo s'a discutat și întocmit o programă analitică vrednică pentru crearea adevăratului suflet creștinesc...

Nu-mi pot imagina manuale mai bune ca aceste tipărite la Arad, cu ajutorul cărora un catibet sărguincios poate scoate din elevul de școală primară un ortodox convins și introdus în toate învățăturile elementare ale bisericii noastre.

Și mai au un avantaj. Sunt ieftine de tot: 12 lei exemplarul pentru fiecare clasă, așa că pot fi cumpărate și de elevi săraci, dornici de lumină.

Le recomand cu căldură preoților catibeti. Cei din protopopiatul Beiuș le-au și introdus deja.

Preotul de azi trebuie să muncească mult, căci biserica și neamul are nevoie de contribuția lui. Munca se începe în școală. Acolo trebuie frământat aluatul. Să răspândească și să întrebuițeze arma luminii, de care are nevoie credinciosul..”

Informațiuni

■ **Plebiscitul național**, decretat de d-l gen. I. Antonescu Conducătorul Statului și organizat în zilele de 2, 3 și 4 Martie 1941, pentru ca țara să-și dea avizul pe față prin *Da* sau *Nu*, față de regimul instalat la conducerea Statului și față de guvernarea dela 6 Septembrie 1940 până astăzi, a dat următorul rezultat:

Totalul votanților a fost de 2.890.436, dintre cari au răspuns :

Da : 2.887.758,

Nu : 2.672.

† **Prot. Ioachim Munteanu**, ultimul preot din vremea și din anturajul Mitropolitului Șaguna, a murit la Sibiu, Sâmbătă în 22 Febr. 1941, în vârsta de 94 ani.

Originar din Tilișca (jud. Sibiu), a studiat Teologia la Sibiu și a funcționat ca învățător în satul natal și în Săliște, preot la Gurarâului și protopop la Agnita.

A fost un om muncitor, preot cu tragere de inimă față de bunăstarea morală, materială și culturală a poporului, publicist și autor de predici și conferințe publicate în foile și revistele Sibiului, a unei monografii a comunei Gurarâului și a unui volum de „Crâmpeie din viață”, — amintiri din viața lui de preot și învățător tipărit în 1933.

■ † **Pr. Petru Ardelean** din Nădălbești a decedat în ziua de 11 Februarie a. c. în vârstă de 71 ani. A fost paroh în Minead protopopiatul Buteni. Inmormântarea i-s'a făcut în ziua de 13 Febr. în cimitirul din Nădălbești.

Dumnezeu să-l ierte.

■ **Glasul Monahilor** ne aduce pe lângă știrea morții arhimandritului excomunicat, Calinic Șerboianu, care făcea slujbă la crematorul „Cenușa” din București, că decedatul a lăsat să fie înmormântat creștinește, nu ars, după cum s'ar fi convenit.

Faptul acesta aduce o palmă pe obrazul cenușarilor și desvâlue psihologia unui eretic ce trăește în minciună și dorește, pe patul morții, să se pocăiască.

■ **Spectacolele** au fost suspendate pe toată țara în 7 Febr. c. fiind prima Vineri din postul Sf. Paști.

Dispoziția aceasta bună, luată de Președinția Consiliului de Miniștri în acord cu Sf. Patriarhie, ar trebui urmată de alta care să interzică în vremea postului toate petrecerile și ceaiurile dansante.

■ **Analele statistice și economice** arată că producția de grâu în Germania pe hectar este de două ori mai mare decât în România, iar cea de orz în Danemarca de cinci ori decât la noi.

Iată un tablou comparativ :

Germania produce la hectar 27.4 chintale grâu, Anglia 25.6, Cehoslovacia 19.8, Franța 18.6, Italia 16.1, Bulgaria 15.4, România 12.5.

Porumb: Italia 22.6, Jugoslavia 17.3, România 10.4.

Orz: Danemarca 34.2, Germania 25.3, Turcia 12.2, România 6.6.

Cauzele acestor disproporții de producții agricole la hectar în România, față de alte țări, se află în fărâmițarea proprietăților agricole (peste 90% de exploatări sunt loturi mici și proprietățile de peste zece hectare abia reprezintă 7.2%), la care se adaugă lipsa de selecționare a semințelor și metoda prea învechită a plugăriei de care se folosește marea majoritate a țăranilor.

■ **Mulțumire.** Parohia ortodoxă din Arad cartierul „Duca” aduce mulțumirile ei cele mai creștinești d-lui ing. Simion Albu din Arad, pentru donațiunea de lei: 20.000, făcută sfintei noastre biserici.

Innoind și pe calea aceasta mulțumirile noastre, vom ruga în slujbele liturgice pe bunul Dumnezeu, să dăruiască acestui bun creștin și la întreaga sa familie sănătate și multă fericire. *Pr. A. Călinescu.*

Nr. 1163/1941.

Ordin Circular

Comunicăm, în copie, pentru luarea la cunoștință și executarea Deciziunii Ministerului Instrucțiunii, Educației, Cultelor și Artelor Nr. 9349/1941.

COPIE: „*Art. I.* Se interzice cu desăvârșire membrilor clerului de ori ce confesiune, categorie și grad de a se înscrie, a adera sau activa în orice partid sau organizație politică, ori a participa la mișcările și manifestațiile politice de ori ce fel.

Ei pot activa în societățile național-culturale sau de asistență socială, recunoscute ca atare potrivit legii persoanelor juridice, dar nu pot exercita nici o delegațiune cu caracter bănesc.

Art. II. Se interzice în mod absolut membrilor clerului să participe ca membri în consiliul de administrație, comitet de direcție, directori sau cassieri, la conducerea societăților civile și comerciale, societăților cooperative, băncilor populare și obștilor și să întreprindă direct, sau prin persoane interpușe, ori ce fel de afaceri productive de câștig, ca: exploatări de fonduri de comerț, exploatări de păduri și vânzări de lemne, exploatări de mașini agricole, cazane de destilat alcool și altele asemenea.

Clericii pot participa la conducerea și în administrația cooperativelor și băncilor populare de ajutor mutual ale clerului sau în instituțiuni cu caracter bisericesc, iar acei cari sunt și în învățământ, pot face parte din organele de conducere și administrație ale cooperativelor sau băncilor populare de ajutor mutual ale corpului didactic, toți aceștia având aprobarea anticipată și indi-

viduală din partea Chiriarhului respectiv și a Ministerului.

Art. III. Clericii intrând în prevederile articolelor de mai sus, se vor conforma prezentei Deciziuni în termen de 8 zile dela publicarea ei.

Art. IV. Conducătorii administrativi și spirituali ai eparhiilor sunt datori să supravegheze deaproape activitatea clericilor din eparhiile lor și să comunice Ministerului orice abateri dela dispozițiunile prezentei Deciziuni.

Autoritățile administrative și polițienesti sunt deasemenea datoare să semnaleze Ministerului abaterile constatate. Aceiași îndatorire incumbă și organelor de control și inspecție a Cooperativelor.

Art. V. Toate dispozițiunile anterioare contrare prevederilor Deciziunii de față, se anulează.

Art. VI. Domnul Director al Cultelor este însărcinat cu aducerea la îndeplinire a prezentei Deciziuni.

Data azi, 18 Februarie 1941.

Ministerul Instrucțiunii, Educației, Cultelor și Artelor, ss. R. Rosetti. General. — p. Conf. ss. Indescifrabil.

Consiliul eparhial

Nr. 490/1941.

Concurs

Pentru îndeplinirea parohiei *Paulian*, protopopiatul *Buteni*, se publică concurs *din oficiu* cu termen de 15 zile.

Venite:

1. Sesia parohială, 24 jug.
2. Casă parohială cu supraedificate.
3. Stolele și birul legal.
4. Salarul dela Stat.

Parohia este de cl. I.

Cererile de concurs se vor adresa Consiliului eparhial din Arad.

Preotul care va fi numit, va achita toate impozitele după beneficiul său preoțesc din al său.

Arad, din ședința Consiliului eparhial dela 18 Februarie 1941.

2-2

Consiliul eparhial

Nr. 1079/1941.

Pentru îndeplinirea parohiei *Temeșesti*, protopopiatul *Radna*, devenită vacantă pe data de 1 Martie 1941, prin pensionarea titularului, se publică concurs *din oficiu*, cu termen de 15 zile.

Venite:

1. Sesia parohială în extensiunea ei de azi, circa 14 jug.
2. Stolele și birul legal.
3. Salarul dela Stat.

Parohia este de cl. II.

Preotul va plăti impozitele după beneficiul preoțesc din al său.

Cererile de concurs se vor înainta Consiliului eparhial din Arad.

Arad, la 26 Februarie 1941.

2-2

Consiliul eparhial

Nr. 1273/1941.

Pentru îndeplinirea parohiei *Másca*, protopopiatul *Șiria*, se publică concurs *din oficiu* cu termen de 8 zile.

Venite:

1. Sesia parohială, circa 32 jug.
2. Patru pepeniște.
3. Două cânepiște.
4. Casă parohială, cu supraedificate.
5. Stolele și birul legal.
6. Salarul dela Stat.

Parohia e de clasa *primă*.

Cererile de concurs, însoțite de actele necesare, se vor înainta Consiliului eparhial din Arad.

Arad, în 6 Martie 1941.

† *Andrei*
Episcop,

Traian Cibian
consilier ref. eparhial.

Aviz

Rugăm să se achite cât mai urgent, de către P. C. Preoți: a) Cărțile și iconițele trimise pentru colportaj în Maiu 1939, b) Cărțile de religie și c) Calendarele anului 1941, a căror preț să fie dat P. C. Protopopii.

Librăria Diecezană Arad.

Cărți noi apărute în

Editura Librăriei Diecezane ARAD:

S. Șiclovan: *La luptă*. Lei 40.

I. Petreună: *Rudenia spirituală*. . Lei 20.

Teofan Herbei: *Cine este Iisus Hristos?* Lei 40.

Au sosit cărțile recomandate pentru
bibliotecile parohiale:

Dr. Il. V. Felea: *Pocăința*. Lei 175.

Lascarov-Moldovanu: *Cartea cu pilde*. Lei 60.

" " *Viața creștină în pilde*. Lei 30.